

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 1	Livet i skoven
Indhold	<p><u>Faglige områder:</u></p> <p>Cellebiologi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overordnet opbygning af prokaryoter - Overordnet opbygning af eukaryoter herunder:<ul style="list-style-type: none"> • Udvalgte organellers funktion og opbygning • Forskelle mellem dyre- og planteceller • Forskelle mellem pro- og eukaryote celler - Cellemembranens opbygning herunder opbygning og funktionen af fosfolipider - Membranprocesser herunder diffusion igennem cellemembranen, faciliteret diffusion, aktiv transport og osmose. <p>Økologi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biokemiske processer herunder fotosyntese og respiration. - Samspil mellem arter og mellem arter og deres omgivende miljø herunder:<ul style="list-style-type: none"> • Fødekæder og fødenet • Energistrømme • C-kredsløb • Biodiversitet • Planters tilpasninger til deres omgivende miljø • Nedbrydning <p><u>Pensum:</u></p> <p>Lone Als Egebo m.fl.: <i>Biologi til tiden</i>, 2. udgave, Nucleus, 2009. s. 13-15, 117-125 Niels Søren Hansen m.fl.: <i>Biologibogen</i>, 1. udgave, Gad, 2001. s. 183-185 Troels Wolf m.fl.: <i>Biologi C</i>, 1. udgave, Systime 2008-2016, s. 205-211, 235-241</p> <p><u>Forsøg:</u></p> <p>”Mikroskopering af celler” ”Osmose i kartofler” ”Fotosyntese og respiration” ”Planters bygningstræk og tilpasning til abiotiske og biotiske faktorer”</p>
Omfang	25 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber og fagsprog - Udføre eksperimenter i laboratoriet - Udføre undersøgelser i felten - Bearbejde data fra kvalitative og kvantitative eksperimenter og undersøgelser og dokumentere eksperimentelt arbejde hensigtsmæssigt

	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende enkle matematiske metoder til enkle beregninger, beskrivelse og analyse - Analysere og diskutere data fra eksperimenter og undersøgelser, med inddragelse af faglig viden, fejlkilder og usikkerheder - Formulere sig mundtligt og skriftligt om biologiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg - Eksperimentelt arbejde - Skriftlig aflevering - Individuelt arbejde - Gruppearbejde - Fremlæggelser

Titel 2	Du bliver hvad du spiser
Indhold	<p><u>Faglige områder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Makromolekyler: Overordnet opbygning og biologisk funktion af carbohydrater, lipider og proteiner herunder energifordeling i kost, kostråd, kostens betydning for sundhed og regulering af blodsukker i relation til diabetes - Enzymer: Overordnet opbygning og funktion af enzymer herunder fordøjelsesenzymer - Fysiologi: Oversigt over kroppens organsystemer - Fysiologi: Udvalgte organsystemer og funktion herunder fordøjelsessystemet, hjerte og kredsløbet, åndedrætssystemet <p><u>Supplerende stof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sundhed, sygdom og medicin <p><u>Pensum:</u> Troels Wolf m.fl.: <i>Biologi C</i>, 1. udgave, Systime 2008-2016. s. 42-45, 48-52, 71-73, 78-79, 86-89</p> <p><u>Forsøg:</u> ”Bromelin i ananas” ”Hjerteøvelse - Hjertedissektion og hjertelyd”</p>
Omfang	18 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog og relevante repræsentationer til beskrivelse og forklaring af iagttagelse og enkle biologiske problemstillinger - Udføre eksperimenter i laboratoriet - Forstå fejlkilder og kontrolforsøg - Bearbejde data fra kvalitative og kvantitative eksperimenter og undersøgelser og dokumentere eksperimentelt arbejde hensigtsmæssigt

	<ul style="list-style-type: none"> - Analysere og diskutere data fra eksperimenter og undersøgelser, med inddragelse af faglig viden, fejlkilder og usikkerheder - Formulere sig mundtligt og skriftligt om biologiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer - Demonstrere forståelse af sammenhænge mellem fagets forskellige delområder
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg - Eksperimentelt arbejde - Individuelt arbejde - Gruppearbejde - Fremlæggelser

Titel 3	Forplantning og hormoner
Indhold	<p><u>Faglige områder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fysiologi: Forplantning og hormonel regulering herunder opbygning af de mandlige og kvindelige kønsorganer, kønshormonernes funktion og regulering, præventionsformer og kønssygdomme. - Sundhed, sygdom og medicin <p><u>Pensum:</u> Troels Wolf m.fl.: <i>Biologi C</i>, 1. udgave, Systime 2008-2016. s. 123-125, 128-131, 138-143</p> <p><u>Forsøg:</u> ”Spredning af seksuelt overførte sygdomme”</p>
Omfang	6 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog og relevante repræsentationer til beskrivelse og forklaring af iagttagelse og enkle biologiske problemstillinger - Uddrage og anvende biologifaglig information fra forskellige kilder - Formulere sig mundtligt og skriftligt om biologiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer - Anvende fagets viden og metoder til stillingtagen og perspektivering i forbindelse med samfundsmæssige, teknologiske, miljømæssige og etiske problemstillinger med biologisk indhold, og til at udvikle og vurdere løsninger - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg - Individuelt arbejde - Gruppearbejde - Klassediskussion

Titel 4	Genetik
----------------	---------

Indhold	<p><u>Faglige områder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Genetik og molekylær biologi <ul style="list-style-type: none"> • Nedarvningsprincipper herunder autosomt og kønsbunden nedarvningsstyper, stamtavleanalyse • Mutationer • Mitose og meiose • Det centrale dogme <p><u>Pensum:</u> Troels Wolf m.fl.: <i>Biologi C</i>, 1. udgave, Systime 2008-2016. s. 157-168</p> <p>Lone Als Egebo m.fl.: <i>Biologi til tiden</i>, 2. udgave, Nucleus, 2009. s. 85, 89, 108-109</p> <p><u>Forsøg:</u> ”Mendels 1.lov” ”DNA oprensning af jordbær”</p>
Omfang	17 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog og relevante repræsentationer til beskrivelse og forklaring af iagttagelse og enkle biologiske problemstillinger - Udføre eksperimenter i laboratoriet - Bearbejde data fra kvalitative og kvantitative eksperimenter og undersøgelser og dokumentere eksperimentelt arbejde hensigtsmæssigt - Anvende enkle matematiske metoder til enkle beregninger, beskrivelse og analyse - Analysere og diskutere data fra eksperimenter og undersøgelser, med inddragelse af faglig viden, fejlkilder og usikkerheder - Uddrage og anvende biologifaglig information fra forskellige kilder - Formulere sig mundtligt og skriftligt om biologiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer - Demonstrere forståelse af sammenhænge mellem fagets forskellige delområder - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg - Individuelt arbejde - Gruppearbejde - Klassediskussion - Eksperimentelt arbejde

Titel 5	Genteknologi og bioethanol
Indhold	<p><u>Faglige områder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bioteknologi herunder gensplejsning. Brug af GMO - Bæredygtighed, herunder klimaforandringer og udvikling af alternativer til fossile brændstoffer

	<p><u>Pensum:</u> Anders Grosen m.fl.: <i>NF-grundbogen</i>. 1. udgave. Lindhardt og Ringhof, 2014. s. 154 nederst -156, 162-164.</p> <p><u>Forsøg:</u> ”Gæringsforsøg”.</p>
Omfang	8 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog og relevante repræsentationer til beskrivelse og forklaring af iagttagelse og enkle biologiske problemstillinger - Udføre eksperimenter i laboratoriet - Analysere og diskutere data fra eksperimenter og undersøgelser, med inddragelse af faglig viden, fejlkilder og usikkerheder - Uddrage og anvende biologifaglig information fra forskellige kilder - Formulere sig mundtligt og skriftligt om biologiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer - Demonstrere forståelse af sammenhænge mellem fagets forskellige delområder - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Anvende fagets viden og metoder til stillingtagen og perspektivering i forbindelse med samfundsmæssige, teknologiske, miljømæssige og etiske problemstillinger med biologisk indhold, og til at udvikle og vurdere løsninger
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg - Individuelt arbejde - Gruppearbejde - Klassediskussion - Eksperimentelt arbejde

Titel 6	Mikrobiologi og evolution
Indhold	<p><u>Faglige områder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mikrobiologi herunder vækst og vækstfaktorer. Antibiotika og udvikling af resistens hos bakterier. - Evolutionsbiologi: eksempler på evolutionsmekanismer <p><u>Pensum:</u> Niels Høgslund m.fl.: <i>Liv - grundbog i biologi</i>. 1. udgave, Lindhart og Ringhof, 2018. s. 29, 41-45</p> <p>Lone Als Egebo m.fl.: <i>Biologi til tiden</i>. 2. udgave, Nucleus, 2009. s. 144-146</p> <p>Marianne Frøsig m.fl.: <i>Biologi i udvikling</i>. 1. udgave, Nucleus, 2014. s. 222-225, 230-235</p> <p><u>Forsøg:</u></p>

	<p>”Bakteriers vækst ved forskellige temperatur”</p> <p>”Naturlig udvælgelse hos ”biller””</p>
Omfang	16 lektioner á 45 minutter.
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende fagbegreber, fagsprog og relevante repræsentationer til beskrivelse og forklaring af iagttagelse og enkle biologiske problemstillinger - Udføre eksperimenter i laboratoriet - Bearbejde data fra kvalitative og kvantitative eksperimenter og undersøgelser og dokumentere eksperimentelt arbejde hensigtsmæssigt - Anvende enkle matematiske metoder til enkle beregninger, beskrivelse og analyse - Analysere og diskutere data fra eksperimenter og undersøgelser, med inddragelse af faglig viden, fejlkilder og usikkerheder - Formulere sig mundtligt og skriftligt om biologiske emner og give sammenhængende faglige forklaringer - Demonstrere forståelse af sammenhænge mellem fagets forskellige delområder - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læreroplæg - Individuelt arbejde - Gruppearbejde - Klassediskussion - Eksperimentelt arbejde